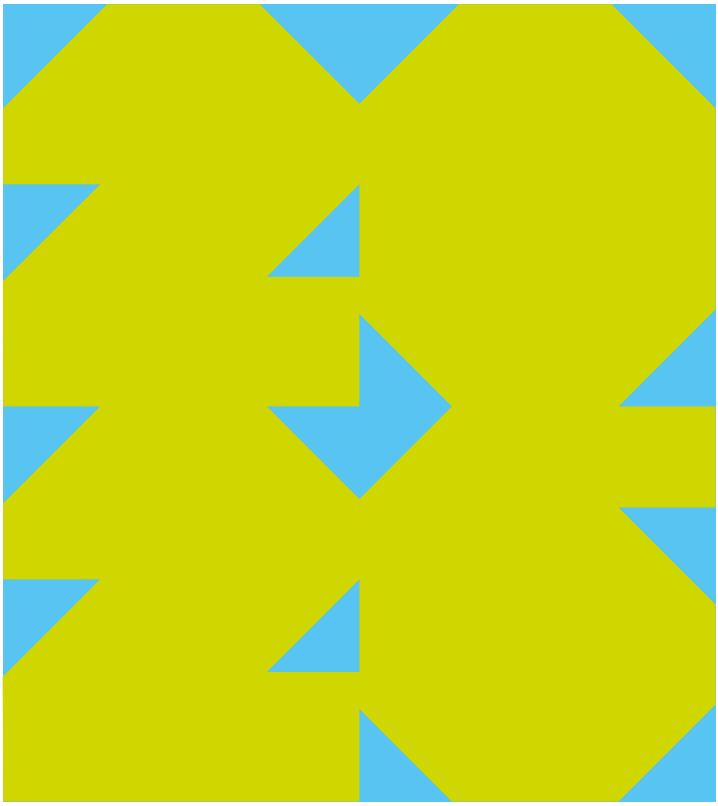
Barcelona

diversa, intensa, complexa

Fins al 13 de desembre de 2026
Casa de l'Arquitectura de Barcelona

Adaptació a Lectura Fàcil: Germán Medina i Laia Vidal
(Associació Lectura Fàcil)

Maquetació: Carme Guiral

Agraïments:
Aquesta exposició ha estat possible
gràcies a la col·laboració
de diferents institucions i equips.
Gerència d'Àrea de Serveis Urbans
i Manteniment de l'Espai Públic,
Ajuntament de Barcelona.
Oficina Municipal de Dades,
Ajuntament de Barcelona.
Fundació Mies van der Rohe.
Barcelona Regional.

Aquest logotip identifica els materials de Lectura Fàcil que segueixen les directrius internacionals de l'IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) i d'Inclusion Europe quant al llenguatge, el contingut i la forma, amb l'objectiu de facilitar-ne la comprensió. L'atorga l'Associació Lectura Fàcil (www.lecturafacil.net).

Sumari

1. Introducció 5

Quina és la Barcelona que fas? 7

2. Barcelona diversa 10

La mesura d'una ciutat diversa 12

El moviment de persones per Barcelona 18

3. Barcelona intensa 26

Paisatges d'intensitat 28

El cost invisible de la ciutat 33

4. Barcelona complexa 38

1. Introducció

Avui, les ciutats tenen grans reptes.
Per exemple, han d'adaptar-se al canvi climàtic,
protegir el seu patrimoni
i cuidar la salut de les persones.

Les ciutats són un lloc on podem observar aquests reptes
i buscar possibles solucions.

Aquesta exposició ens convida a observar
com és una ciutat avui.

Per fer-ho, pren Barcelona com a exemple.
Barcelona és la **Capital Mundial**
de l'Arquitectura 2026.

L'exposició explica Barcelona
a partir de 3 idees principals:

- **La diversitat**
  Ens ajuda a entendre qui viu a la ciutat
  i com són les persones que la formen.

- **La intensitat**
  Ens ajuda a entendre com les persones viuen
  a prop les unes de les altres
  i com comparteixen espais, serveis i activitats.

- **La complexitat**
  Ens ajuda a entendre les moltes relacions
  que hi ha entre les persones, els espais
  i les activitats de Barcelona.

  Barcelona no és una ciutat
  que sempre sigui igual.
  És una ciutat viva, que canvia,
  aprèn i es transforma.

L'exposició ens proposa observar
aquests canvis i imaginar
una Barcelona del futur més justa, sostenible
i pensada per a tothom.

Quina és la Barcelona que fas?

Cada persona viu Barcelona
d'una manera diferent.

La manera com ens movem per la ciutat,
com convivim amb altres persones
i com consumim influeix en com és Barcelona.

Les nostres decisions i les nostres accions
ajuden a construir la ciutat cada dia.
Per això, totes les persones també tenim responsabilitat
sobre el futur de Barcelona.

Cada persona mira la ciutat
des del seu punt de vista.
I cada punt de vista ens ajuda a descobrir
una Barcelona diferent.

En aquest apartat pots explicar
com vius tu la ciutat.

On has nascut?

- He nascut a Barcelona.
- He nascut fora de Barcelona.

On t'imagines vivint d'aquí a 4 anys?

- Al meu barri.
- Fora de Barcelona.
- Encara no ho sé.
- En un altre país.

Per on prefereixes passejar?

- Per carrers estrets.
- A prop del mar.
- Per grans avingudes.
- Pels parcs.
- Entre edificis i espais emblemàtics de Barcelona.

Creus que Barcelona té una identitat pròpia?

- Sí, Barcelona és única.
- No, en un món global, això no és important.

Què t'agrada de Barcelona i et fa sentir bé a la ciutat?

- La seva energia i la barreja de persones de diferents llocs.
- Tenir el mar i la muntanya a prop.
- El clima suau a l'hivern.
- La seva gent.
- L'oferta cultural i gastronòmica.
- Que està ben connectada.

Quan sents que formes part de Barcelona?

- Quan saludo algú pel carrer.
- Quan em parlen en català.
- Quan voto a les eleccions.
- Quan al meu bar em diuen: «El de sempre?»

Què sents quan passeges per Barcelona?

- Orgull.
- Em sento benvingut o benvinguda.
- Em sento **aclaparat o aclaparada**.
- Rebuig.
- Llibertat.
- Sento que formo part de la ciutat.

Una persona se sent **aclaparada** quan hi ha massa coses al seu voltant i no està còmoda.

2. Barcelona diversa

Barcelona és una ciutat diversa.
Aquesta diversitat s'ha construït al llarg de la història
amb l'arribada de persones de molts llocs diferents.

Primer van arribar persones d'altres zones del Mediterrani.
Després, persones d'altres parts d'Espanya.
I, més recentment, persones d'arreu del món.

Avui, Barcelona té uns 1,7 milions d'habitants.

Més del 33 % de la població
ha nascut fora de l'Estat espanyol.

A la ciutat conviuen persones
de **183 nacionalitats** diferents
i s'hi parlen uns **300 idiomes**.

Però la diversitat no depèn només
del lloc on ha nascut una persona.
També podem parlar de diversitat segons:

- el sexe,
- l'edat,
- el nivell d'estudis,
- la diversitat funcional,
- l'orientació sexual,
- o el gènere amb què s'identifica cada persona.

Totes aquestes característiques
fan que les persones siguem diferents.

La diversitat és positiva per a la ciutat.

Ajuda les persones a conèixer
altres maneres de pensar i de viure.

També facilita la col·laboració
i l'intercanvi de coneixements i experiències.

Això enriqueix la vida de Barcelona.

La mesura d'una ciutat diversa

Per entendre la diversitat de Barcelona,
hem de mirar com era la ciutat abans i com és avui.

Podem observar, per exemple:

- com ha canviat la població,
- d'on venen les persones que hi viuen,
- quines edats tenen
- i com han canviat aquestes dades amb el temps.

Les dades ens mostren que la migració
ha estat molt important
per al creixement de Barcelona.

També ha ajudat a renovar les generacions
i a mantenir una població més jove.

Barcelona ha estat una ciutat diversa
des que en tenim dades.

Gràfica 1.
Com ha canviat la població de Barcelona?

La població d'una ciutat canvia
per 4 motius principals:

- els naixements,
- les defuncions,
- les persones que arriben a la ciutat
- i les persones que marxen.

Durant molts anys,
la població de Barcelona va créixer
gràcies a l'arribada de persones d'altres llocs.

La Guerra Civil va provocar
una gran baixada de població.

Entre 1940 i els anys 70,
Barcelona va tornar a rebre moltes persones.

A partir de 1980
i fins després dels Jocs Olímpics de 1992,
Barcelona va perdre uns 350.000 habitants.

Moltes persones van marxar
a viure a zones de fora de la ciutat.
Aquest procés s'anomena «suburbanització».

Entre 2000 i 2007 i entre 2014 i 2025,
l'economia va millorar
i van arribar més persones a Barcelona.
Això va fer créixer la població.

Aquesta arribada de població
va compensar el nombre baix de naixements.

Sense la immigració, Barcelona hauria perdut uns 178.000 habitants durant el segle XXI (21).

Com llegir la gràfica?

Cada centímetre de la gràfica representa 2.000 habitants.

La gràfica mostra:

- els moments on la població augmenta,
- els moments on disminueix
- i com ha canviat al llarg dels anys.

Gràfica 2.
Qui està frenant l'envelliment de Barcelona?

A Barcelona hi viuen persones de moltes edats
i de molts orígens diferents.

Aquesta gràfica compara 2 grups.

Les persones nascudes a Barcelona

i les persones migrants.

També mostra quantes persones hi ha
en cada grup d'edat.

Així podem veure quantes persones
de cada grup hi ha en cada edat.

Les persones migrants són nombroses,
sobretot entre les persones joves i adultes.

Això ajuda a fer que la població de Barcelona
no envelleixi tan ràpid.

Com llegir la gràfica?

Cada centímetre representa
1.000 habitants de Barcelona.

Gràfica 3.
Viuen a Barcelona més persones nascudes fora que mai?

No és correcte dir que avui viuen a Barcelona
més persones nascudes fora que mai.
Barcelona sempre ha estat una ciutat diversa.

Les dades mostren que,
des del segle XIX (19) fins avui,
entre el 20 % i més del 40 % de la població
ha nascut fora de la província de Barcelona.

Fins a principis del segle XX (20),
moltes d'aquestes persones
venien d'altres llocs de Catalunya
i d'altres regions d'Espanya.

A partir de 2011, la majoria de persones nascudes
fora de la província provenen d'altres països.

Aproximadament la meitat d'aquestes persones
provenen de Llatinoamèrica.

Per tant, les generacions més recents
de Barcelona tenen orígens molt diversos.

Com llegir la gràfica?

Cada centímetre representa 1 de cada 100 habitants de Barcelona.
Això és l'1% de la població.

La gràfica compara:

- les persones nascudes a la província de Barcelona,
- les persones nascudes fora de la província de Barcelona
- i com aquests percentatges han canviat amb els anys.

El moviment de persones per Barcelona

Cada dia, més de 2,6 milions de persones
passen per Barcelona.

Algunes hi viuen i altres hi treballen o hi estudien.

També hi ha persones que visiten la ciutat
o que només la travessen per anar a un altre lloc.

La gràfica mostra com canvia

el nombre de persones que hi ha a Barcelona
durant la setmana del 18 al 24 de novembre de 2024.

Gràfica.
Com canvia el nombre de persones
a Barcelona durant el dia?

Aproximadament la meitat dels 2,6 milions de persones

que passen per Barcelona cada dia hi viuen.

Cada dia, més d'**1,1 milions de persones**
entren a Barcelona des de fora.

D'aquestes persones, unes 250.000
hi entren de manera habitual els dies feiners.

A més, cada dia hi ha
més de **200.000 visitants d'altres països**.

Els moments amb més moviment
són el migdia i la tarda.
En aquestes hores hi ha gairebé
2 milions de persones en moviment.

De matinada hi ha menys activitat.

Tot i això, hi ha més d'**1,5 milions de persones**
que dormen o treballen a Barcelona.

4 llocs de Barcelona

L'exposició estudia amb més detall
el moviment de persones en 4 llocs:

- l'Estació de Sants,
- la plaça de Catalunya,
- Glòries
- el Campus Nord de la UPC.

Cada lloc està representat amb una sabata diferent:

Com s'han obtingut aquestes dades?

Les dades provenen de registres de mòbils.
Aquests registres permeten saber
quants mòbils hi ha en una zona
i en quin moment del dia.

Un mateix mòbil pot ser detectat més d'una vegada.
Per això, el nombre de registres
no representa exactament el nombre de persones.

Estació de Sants

L'Estació de Sants és un dels principals punts
de transport de Barcelona.
A l'exposició, aquest lloc està representat
per un **mocassí femení**.

Hi passen trens d'alta velocitat, trens de llarga
i mitjana distància, Rodalies, metro i autobusos.

Cada setmana s'hi registren uns **3 milions de mòbils**.

Quan hi ha més moviment?

Els dies laborables s'hi registren
uns **485.000 mòbils al dia**.
El cap de setmana, el moviment baixa gairebé un 23 %.

Qui passa per l'Estació de Sants?

Gairebé la meitat (48 %) dels mòbils corresponen
a persones que viuen o treballen a Barcelona.

El 8 % corresponen a persones d'altres països.

La resta corresponen sobretot
a persones que viatgen amb Rodalies, metro,
trens de llarga distància o trens d'alta velocitat.

Què ens mostren aquestes dades?

El moviment de l'Estació de Sants
està molt relacionat amb els horaris de feina
i amb els viatges entre Barcelona i altres llocs.

Hi ha més moviment en les **hores punta**
i menys durant el cap de setmana.

Les **hores punta** són les hores del dia on més persones es desplacen i hi ha més trànsit.

Plaça de Catalunya

La plaça de Catalunya és un dels punts
més importants del centre de Barcelona.
A l'exposició, aquest lloc està representat
per una **sabatilla esportiva**.

És un lloc on coincideixen
el transport, els comerços i l'espai públic.

Cada setmana s'hi registren
uns **5,4 milions de mòbils**.

Quan hi ha més moviment?

Durant la setmana, el moviment és molt alt
i bastant estable.
Cada dia s'hi registren prop de **800.000 mòbils**.

Divendres i dissabte el moviment augmenta
per les activitats d'oci del cap de setmana.

Qui passa per la plaça de Catalunya?

El 18 % dels mòbils corresponen a persones
d'altres països.

Això mostra que la plaça de Catalunya és un lloc molt visitat
per persones de Barcelona i per persones de fora.

Què ens mostren aquestes dades?

Entre setmana, per la plaça hi passen persones
molt diverses.

El cap de setmana, coincideixen
encara més persones de Barcelona i d'altres llocs.
Per això, la plaça de Catalunya és un punt
de trobada molt important de la ciutat.

Glòries

Glòries és una zona de Barcelona amb moltes empreses,
comerços i espais relacionats amb la tecnologia.
També hi ha un gran centre comercial.

A l'exposició, aquest lloc està representat per una **bota**.

Cada setmana s'hi registren uns **1,86 milions de mòbils**.

Quan hi ha més moviment?

El dia amb més moviment és dimecres.
Aquest dia s'hi registren uns 291.000 mòbils.

El cap de setmana, el moviment baixa un 32 %.
Tot i això, la zona continua activa
gràcies a les activitats d'oci.

Qui passa per Glòries?

Més de 6 de cada 10 mòbils
corresponen a persones que viuen a Barcelona.

La major part del moviment es concentra durant el dia
i fins al final de la jornada laboral.

Què ens mostren aquestes dades?

Glòries té molta activitat durant el dia
per la presència d'empreses, comerços
i persones que es desplacen per la zona.

Al vespre, el moviment disminueix.

Campus Nord de la UPC

El Campus Nord de la UPC és una zona universitària
de Barcelona.
Hi ha facultats d'enginyeria, laboratoris
i altres espais relacionats amb la vida acadèmica.
També hi ha habitatges a la zona.

A l'exposició, aquest lloc està representat
per una **vamba de persona jove**.

Cada setmana s'hi registren
1 milió de mòbils aproximadament.

Quan hi ha més moviment?

El moviment és més intens entre setmana.
El divendres s'hi poden registrar
fins a **178.583 mòbils**, sobretot per l'activitat
de la universitat.

Qui passa pel Campus Nord?

És una de les zones més equilibrades
entre persones que viuen a Barcelona
i persones que venen d'altres llocs.

Gairebé la meitat (41,6 %) dels mòbils corresponen
a residents de Barcelona
i **l'altra meitat (47,9 %)** a persones
que venen d'altres llocs de Catalunya o de l'Estat.

Hi ha menys presència de persones d'altres països.

Què ens mostren aquestes dades?

El Campus Nord té molta activitat
de dilluns a divendres, coincidint
amb les classes i l'activitat universitària.
El cap de setmana, el moviment baixa molt.

Això mostra que és una zona
sobretot educativa i residencial.

3. Barcelona intensa

Barcelona és una ciutat on hi ha molts habitatges,
serveis, comerços i equipaments en poc espai.
Això fa que moltes persones puguin tenir a prop
allò que necessiten en el seu dia a dia.

Això és el que anomenem **intensitat urbana**.
La intensitat urbana depèn d'aspectes
com la quantitat d'edificis que hi ha en una zona,
els diferents usos que tenen aquests edificis
i la proximitat entre habitatges, comerços, serveis
i equipaments.

Una zona és més intensa quan concentra més serveis
i activitats en poc espai.
Això facilita que les persones puguin accedir als serveis
i equipaments de manera més fàcil.
També pot fer que sigui més econòmic construir
i mantenir les infraestructures que necessita la ciutat.

Però no totes les zones de Barcelona tenen
la mateixa intensitat.

Per exemple, l'Eixample i Gràcia tenen una intensitat
molt alta.
En canvi, zones com la Vila Olímpica o Sant Genís
dels Agudells tenen una intensitat més baixa.

Els diferents barris de Barcelona
estan connectats entre ells.
Un barri que no té un parc, una zona comercial
o un equipament cultural pot utilitzar
els serveis d'un barri proper.

Així, els barris es complementen
i ajuden a fer funcionar Barcelona com una sola ciutat.

Com mesurem la intensitat?

Per saber si una zona és més o menys intensa,
mirem quant espai construït hi ha.
Per calcular-lo, sumem les plantes
de tots els edificis de la zona.

Paisatges d'intensitat

A Barcelona i als seus voltants hi ha zones molt diferents.
Algunes tenen pocs edificis i serveis
i d'altres en tenen molts.

L'exposició compara 3 tipus de zones:

- Urbanitzacions de baixa densitat,
  com Vallvidrera o Valldoreix.
- Blocs aïllats, com Montbau o Bellvitge.
- Ciutat compacta, com Gràcia
  o l'Eixample.

Per comparar aquestes zones,
l'exposició mira trossos de ciutat de la mateixa mida.
En aquest espai es mira:

- quants habitatges hi ha,
- quines activitats econòmiques hi ha
- i quins equipaments hi ha.

Això permet veure els avantatges
i els inconvenients de cada tipus de zona.

També ajuda a pensar quin tipus de ciutat
pot ser millor en un moment
en què hi ha problemes d'habitatge
i de canvi climàtic.

Com llegir l'escultura?

Cada peça marró representa **10 habitatges**.

El color marró més fosc indica zones
amb més persones vivint en el mateix espai.

El marró més clar indica zones amb menys persones.
Cada peça blava representa
10 activitats econòmiques o equipaments.

Urbanitzacions de baixa densitat

Les urbanitzacions de baixa densitat tenen habitatges més separats entre ells.
Hi ha pocs serveis i equipaments
i acostumen a estar concentrats en alguns punts.

Per això, les persones que hi viuen
sovint necessiten utilitzar més el vehicle privat
i tenen menys opcions de transport públic.

En l'exemple de l'exposició hi ha **270 habitatges**
i una densitat de **37 persones per hectàrea**.

Una **hectàrea** és una mesura que serveix per saber com de gran és un terreny.

També hi ha 11 activitats comercials
i només 1 equipament.

Les persones que hi viuen tenen només
1 o 2 equipaments bàsics
a menys de 15 minuts caminant.

Blocs aïllats

Els blocs aïllats són edificis grans
separats entre ells per espais oberts.
Un exemple són els blocs de Bellvitge o de Montbau.

En aquestes zones hi ha més habitatges
que a les urbanitzacions de baixa densitat,
però hi ha menys comerços i serveis
que a les zones de ciutat compacta.

A més, molts dels comerços i serveis
són semblants entre ells.

En l'exemple de l'exposició hi ha 3.333 habitatges,
una densitat de 439 persones per hectàrea,
209 activitats i 5 equipaments.

Què ens mostren aquestes dades?

En els blocs aïllats hi pot haver
molta menys activitat comercial que a la ciutat compacta.

Això significa que les persones que hi viuen
tenen menys comerços i serveis per escollir,
sobretot quan busquen comerços especialitzats.

Ciutat compacta

La ciutat compacta té molts habitatges, comerços, serveis i equipaments en un mateix espai. Alguns exemples són l'Eixample i Gràcia.

En aquestes zones, molts llocs estan a prop i és més fàcil anar-hi caminant.

Encara que hi hagi menys espais verds que en altres tipus de zones, les persones poden accedir fàcilment a parcs, places i altres espais compartits.

En l'exemple de l'exposició hi ha **4.319 habitatges**, una densitat de **465 persones per hectàrea**, 1.109 activitats i 15 equipaments.

Què ens mostren aquestes dades?

En una zona de ciutat compacta hi pot haver molts més habitatges que en una urbanització de baixa densitat.

Això permet que visquin més persones en el mateix espai i evita haver d'ocupar més terreny per construir habitatges.

A més, el 92 % de la població de Barcelona té un espai verd a menys de 5 minuts caminant.

Un espai verd pot ser un parc, un jardí o una plaça amb vegetació.

La ciutat compacta també pot tenir molts més equipaments i serveis que una urbanització de baixa densitat.

Això fa que les persones tinguin més serveis i activitats a prop i més possibilitats de trobar-se i relacionar-se amb altres persones.

El cost invisible de la ciutat

Tots els barris necessiten infraestructures
i serveis, com voreres, fanals, jardins, clavegueram
o telecomunicacions.

Construir i mantenir aquests serveis costa diners.
El cost per persona depèn de quantes persones
els utilitzen.

A la ciutat compacta, moltes persones comparteixen
els mateixos carrers, fanals, jardins i altres serveis.
Això fa que sigui més fàcil i més econòmic mantenir-los.

En les urbanitzacions de baixa densitat hi viu menys gent.
Per això, construir i mantenir els mateixos serveis
costa més per persona.

Consum d'energia i d'aigua

Les persones que viuen en una ciutat compacta consumeixen, normalment, menys energia i aigua que les persones que viuen en urbanitzacions de baixa densitat.

Ciutat compacta

- Uns **1.428 kWh (quilowatt hora) d'energia a l'any per persona.**
- **107 litres d'aigua al dia per família.**

Urbanitzacions de baixa densitat

- Uns **2.162 kWh d'energia a l'any per persona.**
- **143 litres d'aigua al dia per família.**

Un **kWh (quilowatt hora)** és una unitat que serveix per mesurar l'energia que consumim.

Aquestes dades mostren
que una ciutat sostenible no és només
una ciutat amb molts espais verds.
També és important utilitzar menys recursos
i poder oferir bons serveis a moltes persones.

Quant costa construir o renovar l'espai públic?

Fer o renovar places, carrers i carrils bici té un cost.
De mitjana:

- Fer una plaça costa **580 euros per metre quadrat**.
- Fer o renovar un carrer costa **480 euros per metre quadrat**.
- Fer un carril bici costa **300 euros per metre quadrat**.

A l'exposició, una lupa permet veure exemples
del cost real d'aquests espais.

Un tram de carrer com el que es mostra
costa aproximadament **1.248.000 euros**.

Un tram de carril bici costa aproximadament
40.000 euros.

Teixonera
Quant costa fer l'espai públic
més accessible?

Alguns espais de la ciutat necessiten elements
que ajudin les persones a moure's amb més facilitat,
com escales mecàniques, ascensors
o una bona il·luminació.

De mitjana:

- Les escales mecàniques costen
  2.400 euros per metre quadrat.
- Un ascensor costa uns **850.000 euros**.
- La instal·lació d'enllumenat costa
  uns **550 euros per metre**.

A l'exposició es mostren alguns exemples reals.

Unes escales mecàniques com les de l'exemple
costen uns **100.000 euros**.

A Barcelona hi ha **50 carrers amb escales mecàniques**.
Aquestes escales transporten uns **20,6 milions**
de persones cada any.
També hi ha **96 ascensors** com el de l'exemple.
En total, fan uns **7,8 milions de viatges cada any**.

Una instal·lació d'enllumenat
de la llargada del carrer que es mostra
costa uns **60.000 euros**.

Glòries

Quant costa fer la ciutat més verda?

Crear i renovar parcs, jardins i espais de joc
també té un cost.

De mitjana:

- Crear o renovar parcs i jardins
  costa **480 euros per metre quadrat**.
- Una zona de jocs infantils
  costa uns **150.000 euros**.
- Una pista esportiva a l'espai públic
  costa uns **150.000 euros**.

A l'exposició es mostren alguns exemples.

La Gran Clariana de Glòries, que inclou espais de joc
i activitats per a persones de totes les edats,
ha costat aproximadament **20 milions d'euros**.
Un parc situat a l'interior d'una illa de cases
costa uns **820.000 euros**.

Una zona amb plantes i vegetació
costa uns **140.000 euros**.

4. Barcelona complexa

Barcelona té uns **1,7 milions d'habitants**.
Totes aquestes persones es relacionen entre elles
i comparteixen la mateixa ciutat.

Quan tantes persones conviuen en un mateix lloc,
es creen moltes relacions diferents.
Per això, Barcelona és una ciutat complexa.
La ciutat necessita trobar un equilibri
entre totes aquestes relacions.

Barcelona
2026
Capital Mundial
de l'Arquitectura

ACTIVITAT ORGANITZADA PER

Barcelona | fundació mies van der rohe barcelona

PATROCINADOR PRINCIPAL

hp

PATROCINADORS OFICIALS

cellnex | iGuzzini | VELUX

UNA INICIATIVA DE

unesco | uia

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

Generalitat de Catalunya | MINISTERIO DE VIVIENDA Y AGENDA URBANA

MÉS INFORMACIÓ

www.barcelona.cat/capitalmundialarquitectura